

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriæ, 1669

XVI. Explicatur uberius doctrina Capitis præcedentis, & ex SS. Patribus confirmatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64293)

nis DEIPARÆ; nempe quod qui vitæ moritur in sacro ejus Scapulari, æternum non patietur incendium. Cùm enim sanctissima Virgo verè & propriè sit Regina, imperiumq; materno jure in animas habeat: potuit illa ex vi hujusmodi imperij, quasi in actu primo velle talia auxilia, & beneficia divinæ gratiæ, quæ conducunt ad salutem illius, qui sacro Virginis habitu investiretur: tametsi in actu secundo exercitium & collatio hujusmodi beneficiorum & auxiliorum ad dilectissimum Filium suum spectet, cujus voluntas & actus in conferendo, præfata serenissimæ Virgini ad nutum præstò est.

Quod verò diversa sit hæc explicatio à præcedentibus patet. Nam sicuti nonnulli Theologi inquirentes de eadem Virgine DEIPARA, an nostræ salutis fuerit causa, vel nos redemerit: accuratè hæc tria distinguunt. *Primò*, esse causam salutis nostræ impetrando. *Secundò*, merendo merito de congruo. *Tertiò*, concipiendo Christum, adeoq; jure materno influendo in nostram redemptionem. Ita sanè aliud est, quod salus æterna morientis in sacro Scapulari desumatur & repetatur ab impetratione, vel merito de congruo sanctissimæ Virginis, aliud quod à potestate spirituali ejusdem in animas, influendo suo modo, jure materno in salutem earum; impetratio enim nullum inducit debitum ad hunc effectum; meritum verò de congruo, si debitum aliquod inducit, non tamen rigorosum Justitiæ: at spiritualis illa potestas, de qua agimus, debitum inducit naturale Filij erga Matrem: ratione cujus, singulare quid est, & longè diversum à præcedentibus, ut mox apertius constabit.

CAPUT XVI.

Explicatur uberiùs doctrina Capitis præcedentis, & ex SS. Patribus confirmatur.

NON desunt multiplicia SS. Patrum testimonia ad rem nostram præcedenti capite expositam, uberiùs elucidandam, confirmandamq;e. Celebre imprimis est testimonium D. Athanasij, *Sermone in Euang. de DEIPARA*: *Quandoquidem, ait, ipse Rex est, qui natus est ex Virgine, idemq; Dominus & DEVS: eapropter & Mater, qua eum genuit, & Regina, & Domina, & DEIPARA pro-*

76.

Quare
Deipara
Virg. verè
& propriè
omnium
creaturarū
fit Regina
& Domi-
na?

propriè & verè censetur. Observandus est hic discursus, & unde regnum, vel imperium sanctissimæ Virginis deducatur; nimirum, quia Rex est, qui natus est à Virgine, idèq; jure materno debet sibi vindicare, sanctissima Virgo hoc regnum, non impropriè & metaphoricè, sed propriè & verè. Necesse est enim, ut suprà diximus, ut filij regnum & imperium in matrem redeat jure naturali, non secundum aliquam similitudinem vel congruitatem, sed secundum omnem proprietatem & debitum naturale. Si Christus, inquit S. Epiphanius hæresi 78. Rex, profectò mater ejus est Regina.

D. Joannes Damascenus non minùs clarè idem expressit, lib. 4. de orthodoxa fide cap. 15. inquit: *Nam revera Domina facta est omnium creaturarum, cum Conditoris omnium effecta est mater.* Et Orat. 2. de Assumpt. Virginis: *Oportebat, inquit, DEI Matrem ea, quæ Filij erant, possidere, atq; ab omnibus rebus conditis, ut DEI Matrem adorari. Quamvis enim semper ita comparatum sit, ut hæreditas à parentibus ad filios devolvatur, nunc autem sursum sacrorum fluminum fontes fluunt, etenim Filius Mater omnes conditas in servitutem adduxit.* Ubi paucis nonnulla sunt advertenda. Imprimis hoc verbum *Oportebat*, quo necessitas & non tantum congruentia hujus imperij seu potestatis Marianæ adstruitur, ex vi maternitatis Divinæ. Deinde eo modo potestatem illam competere sanctissimæ Virgini, quo illi competit adorari: at sic est, quod adorari competit sanctissimæ Virgini verè, & propriè ex affinitate speciali, quam habet ad DEUM, nempe ratione maternitatis, uti colligitur ex S. Thoma 2. 2. q. 103. a. 4. proinde quoque verè & propriè debet Virgini potestas illa spiritualis jure materno, & ex singulari affinitate ad Christum competere.

Lib. 3. in
Cant.

Rupertus Abbas egregiè hoc ipsum adstruit, ita alloquens sanctissimam Virginem: *Coronaberis, inquit, ut in cælis Regina Sanctorum, & in terris Regina sis regnorum. ubi unq; enim predicatum fuerit illud de Dilecto (Filio tuo) dictum: Minuisti eum paulò minùs ab Angelis, gloria & honore coronasti eum: & constituisti eum super opera manuum tuarum: predicabitur & de te, quòd sis, ó Dilecta, & mater hujus Coronati, & proinde Regina cælorum, totum jure possidens Filij regnum.* Et lib. 5. de eodem DEIPARÆ regno & dominio differens, ait: *Vident eam dominantem, & dominando possidentem regnum Dilecti, eo videlicet jure, quo deest Matrem possidere regnum Filij sui.* Alludit Rupertus ad coronationem regum:

regum : fuit quippe quondam gravissima inter Doctores disceptatio, an Imperatores, vel Reges electi, ritè & legitimè imperij seu regni negotia administrarent? an verò priùs debeant coronari? Quidquid sit de electione, certum est, ritè & legitimè imperium, vel regnum administrari ab Imperatoribus vel Regibus, ubi fuerint coronati. Cùm igitur sanctissima Virgo, sit Mater Regis coronati, juxta S. Joannem in sua *Apocalypsi* c. 19. optimè infert Rupertus eandem jure possidere regnum, jure nimirum materno.

S. Bernardus serm. in illud *Signum magnum*. Apocal. 12. *MARIA*, inquit, eo quod Mater DEI est, Regina Cælorum & Domina Mundi jure esse probatur. S. Antoninus 4. part. tit. 15. cap. 29. §. 9. *MARIA* propter Christum Imperatrix, & Monarcha est mundi. Accedit his D. Anselmus lib. de excellent. V. cap. 9. Super hoc, inquit, cum ipsam Dominam, per quam tanta bona eis provenire præ oculis habuerint, juxta DEVM, quem de suo utero Virgo Filium peperit residentem, & jure materno celo terraq; cum eodem Filio suo præsentem, consideremus, quâ exultatione exultabunt pro tanta gloria ejus, quo honore subleventur in tanta potentia ejus? hæc ille. Loquitur Vir sanctus de Beatis in Cælo regnantibus; præmiserat enim gaudium & exultationem, quam recipiunt illi ex aspectu sacratissimæ humanitatis Christi in cælo, modo verò ad sanctissimam Virginem descendit, & gloriam eorum accidentalem ponderat ex eo, quod conspicere erit sanctissimam Virginem jure materno præsentem, & ut paulò infrà addit, *Dominam summam & unicam Dominatricem cæli & terre.*

Idem Anselmus describens Assumptionem gloriosissimæ Virginis sic ait : *Stipatus itaq; mille millibus, inò innumerabilibus Angelorum agminibus DEVS ipse huic pissimæ Matri suæ de hoc mundo migranti occurrit, eamq; super omnes cælos exaltatam cuncta secum Creatura perenni jure dominaturam in throno gloriæ collocavit.* Et cap. 11. ejusdem libri : *Sicut ergo DEVS sua potentia parando cuncta, Pater, & DEVS omnium : ita Beata DEI Genitrix MARIA suis meritis cuncta reparando, Mater est, & Domina rerum : DEVS enim est Dominus omnium, singula in sua natura propria jussione constituendo, & MARIA est Domina rerum singula congenita dignitati, per illam quam meruit gratiam restituendo, &c.* Hoc quoque confirmatur illis *Revelationum S. Brigittæ* verbis, quibus Sanctos apparuisse & Virgini Matri dixisse refert : *O Domina benedicta, Tu portasti Dominum in Te, & Tu Domina omnium*

Lib. cit. c. 33

es. *Quid est, quod non poteris? Quod enim Tu vis, hoc factum est.* Lib. 4. Revel. cap. 74. Non dissimilia neque pauca aliorum SS. Patrum ac Doctorum suffragia & testimonia idem DEIPARÆ Imperium ac Dominium attestantia reperiet Lector in supralaudato opere *Corone Ann. Mariani &c. mense Aprilis.* Consuli etiam poterunt de hoc argumento differentes P. Salazar in *Proverb. cap. 8. v. 15.* Barrad. *Tom. 1. lib. 6. cap. 3.* Novatus *Tom. 1. de Eminent. Deip. Virg. cap. 7. quest. 22.* & nobis Joseph à JESU-MARIA, in *Opere supra cit. lib. 1. cap. 16. & lib. 5. cap. 26.*

77.

Ex his omnibus non immerito deducitur, potuisse sanctissimam Virginem certum reddere B. SIMONEM nostrum de salute aeternae eorum, qui parthenium gerunt Scapulare, quantum est ex vi dicti spiritualis potestatis, quâ potitur in animas. Sive enim illam concederemus, quasi in actu primo, potuit velut Domina velle salutem eorum, qui hujusmodi habitu sacro insignirentur, imò verò hujusmodi habitum dedit in signum & tesseram superbenedictæ suæ voluntatis, uti supradiximus; sive in actu secundo ipsum videlicet usum & exercitium præfatæ potestatis, potuit Christus Dominus ex nutu & voluntate suæ sanctissimæ Matris statuissè conferre, singularia divinæ gratiæ auxilia & beneficia illis, qui sacrum Scapulare ritè gestaverint: cuius autem habeamus ex revelatione S. SIMONIS promissionem DEIPARÆ, dicendum videtur quantum est ex vi hujus spiritualis potestatis sic de facto contigisse. Ita ut verum sit, quantum est in hac parte, salvari Confratres, nisi hujusmodi auxilijs & beneficijs obstaculum posuerint, ingratoque respuerint animo. Quod si quæpiam dicat usum hujus potestatis esse in Christo, non verò in beatissima Virgine, & ideo non potuisse sanctissimam Virginem absolutè certum reddidisse B. SIMONEM de salute Confratrum quantum est ex vi hujus potestatis actualis, in quo res tota latet videtur; quandoquidem hujusmodi usus sit in alio positus, & consequenter hæc promissio dependeat ab alterius voluntate & beneplacito: nec sufficiet dicere, præsto esse & ad nutum DEIPARÆ Beneficij sui voluntatem & beneplacitum, maximè cum Christus Dominus à patria sive pijsimæ Matris suæ potestate sit emancipatus. Divinitus enim, quæ Humanitatem non tantum sanctificabat, verum etiam alterius ordinis excellentias conferebat, hanc illi utiq; contulisse excellentiæ genus.

Pro

Pro resolutione propositæ difficultatis, sciendum est ex sancto Thoma 2. 2. q. 101. a. 3. pietatem esse virtutem, qua cultus parentibus exhibetur, sicut Religio est virtus, quâ cultus DEO tribuitur. Unde sicut Religio specialem habet rationem debiti hominis ad DEUM, ita pietas fundatur in debito speciali, nempe naturali filij erga parentes. Quod S. Doctor Angelicè exponit præsertim loco citato, & 2. 2. q. 101. a. 1. & 3. quidem art. 1. Hæc habet: Homo efficitur diversimodè alijs debitor secundum eorum diversam excellentiam, & diversa beneficia ab eis suscepta. In utroq; autem DEVS summum obtinet locum, qui & excellentissimus est, & est nobis essendi, & gubernationis primum principium, secundum verò nostri esse & gubernationis principium sunt parentes, &c. Et idè post DEVM est homo maxime debitor parentibus & patriæ. Unde sicut ad Religionem pertinet cultum DEO exhibere, ita secundo gradu ad pietatem pertinet exhibere cultum parentibus & patriæ. Hæc ille. Nec minus clare in art. 3. eandem tradit doctrinam: *Aliqua, inquit, virtus specialis est ex hoc, quod respicit aliquod objectum solum secundum aliquam specialem rationem: cum ad rationem iustitiæ pertineat, quod debitum alijs readat, ubi invenitur specialis ratio debiti alicui personæ, ibi est specialis virtus. Debetur autem aliquid alicui specialiter, quia est connaturale principium producens in esse, & gubernans, hoc autem principium respicit pietas in quantum parentibus officium & cultum impendit, & ideo pietas est specialis virtus.*

NOTANDUM tamen est Christum Dominum, tametsi nullis legibus humanis fuerit subiectus, nihilominus legi naturali secundum naturam humanam fuisse subditum; prout colligitur ex S. Thoma 1. 2. q. 94. nam, ut benè notat P. Suarez disp. 43. in 3. p. sect. 2. Tom. 1. obligatio legis naturalis est quasi proprietas intrinseca & connaturalis rationali naturæ, quæ non minus à Christo, quam ab alijs hominibus sejungi nequaquam potest. Unde sequitur, quod tenebatur lege illâ naturali, quâ obligantur filij erga parentes: adeoque servare pietatem respectu Matris; & licet ex vi potestatis excellentiæ ab omnibus sit liber, & nulli alijs potestati subiectus, non tamen patriam Matris potestatem excussisse dicendus est; tum ob præfatam rationem, tum etiam, quia spontaneè se Matri subiecit, ultra illud naturale pietatis debitum; ut patet ex illo Lucæ 2. *Et erat subditus illis.* In quæ verba D. Ambrosius: *Quid enim, inquit, Magister virtutis, nisi officium pietatis implet; non utiq; infirmitatis, sed pietatis ista subiectio est.* quid apertius? Christum Dominum officium, hoc est, debitum pietatis, imple-

vissè docet Ambrosius, ergo ab illo debito immunis non erat. Germanam autem hujus rei rationem attigit sequentibus suprâ verbis: *Non utiq; infirmitatis, sed pietatis ista subjectio est.* Quasi diceret: Nemo Christum patriâ potestate ideò liberum dicat, quasi infirmum sit, & tantæ Majestatis indignum alicui ex debito subijci: nam subjectio isthæc, & obsequium erga parentes, non est infirmitas aliqua vel servitus, sed pietas. Itaque licet ex Divinitatis commercio Christus Dominus liber sit, & nulli alteri potestati subiectus: tamen patriam potestatem non excussit.

78.

SS. Virgo
habet in
Christum
Dñum pa-
triam po-
testatem,
vi cujus
dicitur ju-
re mater-
no obtine-
re totum
id quod
petit, juxta
plurimum
SS. Patrum
sententiâ.

(a) *Serm. 1.
de Nativ.
Maria.*

Ex his igitur responderetur ad propositam difficultatem, jure ipso naturali obtinere beatissimam Virginem in Christum Dominum patriam potestatem, ratione cujus exurgit debitum in Christo naturale pietatis erga Matrem, secundum rationem officij, & cultus, ut ex S. Thoma patet: cultus verò ad honorem & reverentiam ipsi exhibendam. Unde ex vi hujus non immeritò inferunt SS. Patres obtinere DEIPARAM à Filio, quod petit jure materno, & patriâ potestate. Ita affirmat S. Petrus Damianus: *Fecit, inquit (a) Tibi magna, qui potens est: & data est tibi omnis potestas in celo & in terra.* Et paucis interjectis subjungit: *Nihil Tibi impossibile est, cui possibile est desperatos in spem beatitudinis relevare.* Quomodo enim illa potestas potentie tue poterit obviare, qua de carne tua carnis suscepit originem? Accedis enim ad illud aureum humane reconciliationis altare non solum rogans, sed imperans; Domina non ancilla. Et S. Georgius Nicomed. de præsentatione Virginis: *Nihil tua, inquit, ô Domina resistit potentie, nihil repugnat tuis viribus: omnia cedunt jussui, omnia tuo obediunt imperio, omnia tue potestati serviunt, omnia persequi citra laborem.* Euthimius de zona DEIPARÆ, sic illam interpellando, idem testatur: *Defende nos, ait, secundum magnam & copiosam misericordiam tuam, ô Domina; frange schedulam immensorum nostrorum malorum, tuis, que nunquam dormiunt, intercessionibus, ô Optima; nos ante specula concilia tuo, misericordie & jussu Audaci, Filio, & DEO: habes maternam, & infinitam apud DEVM fiduciam; potes enim tu omnia.*

S. Bernardus Hom. 1. sup. Missus est, sic infit: *DEVS, cui Angeli subditi sunt, cui Principatus & Potestates obediunt, subditus erat MARIÆ: non tantum MARIÆ, sed etiam IOSEPH propter MARIAM.* Mirare ergo utrumlibet, & elige quid amplius mireris, sive Filij benignissimam dignationem, sive Matris excellentissimam dignitatem. *Viximq; stupor, utrimq; miraculum.* Et quòd

quod DEVS femina obtemperat, humilitas absq̄ exemplo est; & quod DEO femina principetur, sublimitas sine socio, &c. Hæc ille, qui alibi quoque impensè commendat MARIÆ potestatem & dominium, inquit: Non deest MARIÆ potestas, quia mater est omnipotentia: nec imperandi industria, quia mater est sapientia: nec voluntas, quia mater est misericordia.

Bernardo sancto concinit sanctus etiam Bernardinus his verbis: A tempore, quo Virgo Mater concepit in utero VERBUM DEI, quandam (ut sic dicam) jurisdictionem seu auctoritatem obtinuit, ita quod nulle creatura, aliquam à DEO obtinuit gratiam, nisi secundum ipsius piæ Matris dispensationem: ideo omnia dona, virtutes & gratie ipsius Spiritus sancti, quibus vult, quando vult, quomodo vult, & quantum vult, per manus ipsius ministrantur, tam in purgatorio, quam in terra.

Nec dissonat Richardus à S. Laurentio lib. 4. de laudibus Virg. Cùm eadem, inquit, sit potestas & communis Matris & Filij, quæ ab omnipotente Filio, omnipotens est effecta: quia non est potestas, nisi à DEO; unde dicit cum Filio: Data est mihi omnis potestas in celo & in terra; tamen excellenter potens est in Ecclesia triumphante. Unde dicit: In Hierusalem superna potestas mea: imperandi videlicet quidquid volo, tam virtutibus Angelicis, quam animabus sanctis, & quos volo in illud regnum introducendi. De illa enim verè dicit potest illud Eccl. 42. In omni necessitate omnia obediunt ei. Et lib. 2. Beata, inquit, Virgo pro salute famulantium sibi, non solum potest Filio supplicare, sicut alij Sancti, sed etiam potest auctoritate maternâ eidem imperare: unde sic oramus eam: Monstra te esse matrem; id est, quasi imperiosè & maternâ auctoritate supplica pro nobis Filio, &c. Agnovit quoque hoc SS. Virginis imperium Goffridus Cardin. serm. 8. Cateri Sancti, inquit, Dominum DEVM orant, & orando impetrant; sed honorabilis Virgo MARIA, si illum ex eo, quod DEVS & Dominus est, exorare merito creditur: ex eo tamen, quod homo est, & natus ex ea, quasi quodam matris imperio, apud ipsum impetrare, quidquid voluerit piâ fide non dubitatur. Nam si quilibet Sanctus apud Iudicem obtinet, quidquid sibi jure debetur, hæc quæ est mater Iudicis, omnium Sanctorum Domina, jure matris nunquam fraudabitur. Hoc est enim materni juris apud filios dignitate sublimes, ut si matres eorum, eos sæpius rogent, quia Domini sunt, eis etiam aliquando quasi imperent, quia filij sunt. Bonum utiq̄ nature, quod DEVS hominibus dedit, nunquam sibi, qui est summum, & à quo bona cuncta procedunt, negabit. Et quod hæc beatissima Virgo mater Domini fecisse legitur in terris, immeritò facere dubitaretur in celis. Nam vino deficiente

MARIA jure
materno
Filium pro
nobis oran-
do, ei quæ
imperat.

nuptiarum in Cana Galilææ dixit mater IESV ad IESVM, Vinum non habet
 ac si ea ipsi præciperet, ut ipse faceret. Hoc bona Mater pietate quidem præcepit,
 quod bonus Filius piâ obedientiâ complevit. Divus Antoninus, Oratio, in
 quit, Sanctorum non innititur alicui rei ex parte sua, sed tantum misericordiam
 ex parte DEI; oratio autem Virginis innititur gratiæ jure naturali, & Tollit
 Evangelij: nam Filius non tantum tenetur audire Matrem, sed & obedire
 juxta illud Apostoli: Filij obedite parentibus vestris, quod etiam est de jure
 natura. Et iterum: Oratio DEIPARÆ est nobilissimus orandi modus; tum quia
 habebat rationem jussionis & imperij; tum quia impossibile est eam non excelsam
 juxta illud, quod in figura ejus dixit Salomon matri suæ Bethsabæe, cum aliquid
 petere vellet: Pete mater mea, neque enim fas est, ut avertam faciem tuam.
 Reg. 2. c.

4. part. tit.
 15. c. 17.
 §. 4.

Modus o-
 randi Dei-
 paræ est
 nobilissi-
 mus, quia
 habet ra-
 tionem juf-
 sionis &
 imperij.

Habuit ergo sanctissima Virgo sufficiens fundamentum ad cre-
 tum reddendum B. SIMONEM nostrum de salute eorum, qui in
 sacrum suum gestant Scapulare, ex vi potestatis suæ spiritualis. Quod
 quanquam usus talis potestatis Filio suo reservatus, in sensu supra
 dicto, cum tamen adsit debitum naturale Filij erga Matrem, creden-
 da est jure materno uti, in actuali salute suorum Confratrum, & qui-
 dem efficaciter, efficaciam quæ conjunctum habeat effectum, modo
 per rebelles suas non obstant voluntates.

79.

Utrum, &
 quâ certi-
 tudine cer-
 tus sit de
 sua æterna
 salute Ma-
 rianum riti-
 tæ gerens
 Scapulare?

DICES: Ex dictis hic & in superioribus sequi, gestantem Ma-
 rianum Scapulare certum esse de sua æterna salute ac prædestinatione
 quod non modo sanæ Theologiæ, verum etiam sacræ Scripturæ
 pugnat, quæ affirmat incertum esse, an homo amore, aut odio dig-
 nus sit, sed omnia in futurum servari incerta.

RESPONDEO: Talem fore certum certitudine morali, quem
 admodum certus est de eadem æterna salute, qui Christianè vivit,
 sacram Eucharistiam sumit, &c. Quod nemo diffitebitur Theologus
 qui in hac materia metaphysicam solum certitudinem non admittit
 (cui falsum subesse nequeat) Confrater verò certus esse metaphysicè
 nequit. *Primo*, quia nescit, an sit perseveraturus &c. *Secundo*, quia
 esto non sit sibi conscius delicti, prudenter tamen dubius hæere po-
 test, num occulta habeat aliqua, quæ debito Confraternitatis ritu,
 aut muneri sint opposita, ob quæ proinde potius odio quàm amore
 DEIPARÆ Virginis dignus sit, &c.

DICES *secundo*: Ex dictis sequi, hominem qui in vita Mariæ
 num

num habitum ritè gestaverit, atque sic in eo obierit, posse eo ipso inter Sanctos referri ab Ecclesia, atque à Fidelibus invocari, quod quam sit absurdum quis nò videat? Respondet ad hoc P. Irenæus hujusmodi absurdum inferri perabsurdè, cum adversus Sacramenta similiter militet objectio. Sic enim retorquet argumentum. Fide sanctum est, eum beatà visione munerandum, qui Pœnitentiæ sacramento purgatus fuerit, ritèque Viaticum & extremam Unctionem acceperit: At vidimus Petrum eo in statu morientem: Ergo referendus est in Catalogum Sanctorum. Hoc in argumento vera est major, incerta minor & conclusio, quæ Logicorum ex placito debiliorem sequitur partem. De Scapulari idem sentiendum: nam esto major propositio sit vera, *omnis, qui ritè moritur in Scapulari, salvatur*: minor tamen est nobis dubia, *qui ad oculum judicamus; sed Petrus in Scapulari ritè est mortuus*. Unde negatur hæc consequentia, *Ergo eo ipso est describendus in Catalogo Sanctorum*.

Quare in casu utriusque syllogismi, dicendum est, neminem ab Ecclesia coli inter Sanctos, donec à DEO habuerit revelationem, quæ factam minorem propositionem certò suadeat, sive per miracula, sive per aliam viam. Nam quemadmodum potest aliquis secundum hominem videri ritè confessus ac sacrâ Eucharistiâ refectus, esto talis non existat secundum DEUM, qui intuetur cor: ita potest videri ritè mortuus in Scapulari, esto coram DEO secus se res habeat. Mitto omnia ejusmodi argumenta posse retorqueri adversus cuncta similia privilegia, quæ passim leguntur in sacris paginis, Sanctorum historijs, revelationibus, &c.

VERUM circa ea, quæ in superioribus tradidimus, cæteraque similia, extrema duo sibi invicem opposita, at æquè periculosa impensè vitanda monet R.P. Leo à S. Joanne in *Typo vestis Religiosæ sectione nona*, his verbis:

Ex ijs, qui de pietatis exercitijs sentiunt, alij humanæ rationi supra modum addicti *plus sapere volentes*, quam sobriè requirat *J. sta mediocritas*, ita Rosario, Funiculo D. Francisci, Cingulo S. M. nicæ, Scapulari, cæterisque in Ecclesia antiquissimis utilissimisq; rebus fidem derogant, ut in *omnibus* quandam prolapsi, iberas nugas, & solum devoto femineo sexui idoneas reputent. Cum ab omni tamen ævo, maximâ sanctitate & doctrinâ viri, ea simplicitatis & virtutis

P 3

exercitia

sect. 1. cap. 3. §. 5.

Utrum ille inter Sanctos referri possit, qui hinc decedens pœnitentiæ Sacramento purgatus, Viaticum & extremam Unctionem ritè percipit?

Et quid de ritè gerentibus sacr. Scapulare dicendum?

80.

Duo extrema in quibusvis pietatis exercitijs vitanda sunt: & quænam illa: ac quare?

Rom. c. 10. exercitia mirum in modum coluerint. In diversum abeunt, qui *colorem DEI habentes, sed non secundum scientiam* nimiam superstitione, ita ejusmodi peculiaribus exercitijs abutuntur, ut cæteris ad salutem necessarijs medijs, quasi posthabitis, satis se beatos existiment, si eorum alicui exercitio tenaciter adherescant. Quos è duobus laudem, habet scio; neutrum sanè probarim, quia utrumque video in Christiana Religione periculosissimum: hinc nimiam, illinc nullam Religionem irrepente.

Virg. Æneid. 3.

Hi sunt, quos habuimus aliquando in derisum, & in similitudinem impropria; vos insensari vitam illorum existimabamus insania, & finem illorum sine honore, Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est. Sap. 5.

S. Gregorius Mag. lib. 2. Dialog. c. 14.

Non sufficit ad salutem Scapularis gestatio: si

Dextrum scylla latus, levum implicata charybdæ obsidet.

Iis certè, qui per contemptum, vel Rosario, vel Scapulari reliquisque non modo non utuntur, verum etiam justorum simplicitatem rebus illis pie, ut decet, utentium irridet, dixerim verborum paululum immutatis, quod olim Philo Judæorum disertissimus; nullo guttam simplicis ac veræ pietatis, quam secularis & incredulæ sapientie vas plenissimum. Et hos quoque DEUS aliquando irridet.

Iis autem, qui rebus devotissimis nimia fiducia, aut superstitione abutuntur: sibi que certissimos cæli favores pollicentur ex eo quod præcisè vel in Virginis apud Patres Jesuitas Sodalitio, vel in Rosarij apud PP. Dominicanos Confraternitate adscripti sint, vel in habitu à beatissima Virgine Carmelitis concessum in vita gestaverint, sine exactissima divinorum præceptorum observantia; imitari etiam speciali cultu pietatis, ad quem videntur ijs exercitijs invitari, his, inquam, in extremo mortis agone non abs re dictura est beatissima Virgo, quod beatus olim Benedictus satrapæ cuidam & militi Totilæ Gothorum Regis pomposo cultu & stipatu Regiam Magnæ gentem fingenti sapientissimè objecit: *Depone, fili, depone, quod cum per te tuum non est.* Nam quid frustra Religionem vultu personato emulatur? nostrum nullum est SCAPULARE, nullus habitus, nullum in mortis articulo Virginis auxilium, patrociniumve, nisi exteri SCAPULARIS gestationi interior virtutum cultus utique correspondeat. Esse tamen maximum, & ingens privilegium, & esse summè omnibus colendum, nemo, eo quo dixi sensu, audebit negare. Et quo patet Catholicam conclusionem, quâ ratione fiat, ut *atervum non pellantur incendium*, quotquot beatæ Virginis Carmelitarum Patrocultui sese specialiter manciparunt, & hujus servitutis indicium tesseram Virgineum Scapulare gestaverunt; si nimirum hæc gestatio

Scap-

Scapularis cum alijs medijs ad salutem ex se necessarijs, conjuncta sit. non quisq; responder
Quæ media pia Mater, in virtutem inita per habitum Confraterni- gratijs spe-
tatis, abundantius subministrabit cum toto vitæ curriculo, tum præ- cialibus,
sertim in ultimo mortis articulo; si eam Christi & Christiparæ mu- quas acci-
nificentiam homo non aspernetur. Itaque hoc sensu quicunque ha- pit à Chri-
bitum Virginis habens, motibus illis ad salutem necessarijs, sibi à sto Virgi-
Christo, Virgine Matre exorante, ob initam Confraternita- nis preci-
tem (cujus nota est SCAPULARE) peculiariter con- bus & in-
cessis fideliter obedierit, *eternum non patietur* tercessio-
incendium. ne.

FINIS PRIMÆ PARTIS.

PARS